

อุทาหรณ์ก่อนทำผิด

เพราะรักจึงต้องบอก
บอกก่อนที่ใครบางคนจะทำผิด

ฉบับที่ ๑๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

ในปี ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา มีซีรีส์ออนไลน์จากประเทศจีนซึ่งดัดแปลงมาจากการ์ตูนแนว Boy Love เรื่อง ปรมาจารย์ลัทธิมาร (The Untamed) เข้าฉายในประเทศไทย ซีรีส์จากจีนเรื่องนี้ได้รับความนิยมและโด่งดังมากทั้งในประเทศไทย จีน เกาหลี และญี่ปุ่น ถูกพูดถึงในสื่อสังคมออนไลน์ทั้ง Weibo Instagram Twitter Facebook ชื่อนักแสดง ตัวละคร ถูกสืบค้นผ่าน Google จำนวนมาก มีเหตุผลใดที่ทำให้ซีรีส์จีนเรื่องนี้ เป็นที่นิยมและโด่งดังมาก นอกเหนือจาก Wang Yibo และ Xiao Zhan นักแสดงนำซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในกลุ่มของผู้ที่ชื่นชอบนักร้อง นักแสดงชาวจีน หากพิจารณาถึงเนื้อหาของซีรีส์จากจีนเรื่องนี้ รวมถึงนิยายกำลังภายในของนักเขียนที่คนไทยส่วนใหญ่รู้จักกันดี เช่น กิมย้ง หรือโกวเล้ง จะมุ่งเน้นไปที่ “ดี ชั่ว ถูก ผิด ” เกิดการขัดแย้งระหว่างคนดีและคนชั่ว คนชั่วจะถูกมองเป็นคนดี คนดีจะถูกมองเป็นคนชั่ว และแม้เรื่องราวในนิยายกำลังภายในของจีน จะพลิกผันกดดันบีบคั้นจิตใจผู้ชมหรือผู้อ่านอย่างไร แต่บทสรุปสุดท้าย ความดีจะเอาชนะความชั่ว ความชั่วจะต้องพ่ายแพ้ต่อความดี และมีข้อคิดสำคัญที่น่าสนใจ การจะตัดสินว่าใครดี ใครชั่ว ใครถูก ใครผิด ใครเป็นฝ่ายธรรมะ ใครเป็นฝ่ายอธรรม นอกจากจะต้องใช้ระยะเวลาเป็นเครื่องพิสูจน์แล้ว ยังต้องพิสูจน์กันด้วยหลักธรรมที่เป็นมาตรฐานของความดี มาตรฐานของความดี ก็คือ **คุณธรรม**^๑ นี่คือเหตุผลสำคัญที่ทำให้นิยายกำลังภายในของจีนได้รับความนิยมชื่นชมมาอย่างต่อเนื่อง เพราะแม้ว่าในยุคทศวรรษจะเกิดการต่อสู้กันระหว่างคนดีกับคนชั่วเข้าประเภทที่เห็นกันได้อย่างชัดเจนว่าชั่วจริง เช่น “ตึกโกวบ้อเต็ก” ใน “กระบี่ไร้เทียมทาน” “เสียงกัวกิมฮัง” ใน “ฤทธิ์มีดสั้น ลี้คิมฮวง” หรือประเภทคนชั่วเข้าที่มาในคราบวิญญูชนจอมปลอม เช่น “งักปุกคัง” ในเรื่องกระบี่เย้ยยุทธจักร หรือเดซคัมภีร์เทวดา ผู้ได้ฉายาว่า “กระบี่วิญญูชน” แต่กลับใส่ร้าย “เหลียงฮู้ซง” ตัวเอกของเรื่อง ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของตน เพื่อฝึกเพลงกระบี่พิชิตมาร ได้สะท้อนให้เห็นถึงสัจธรรมหรือความจริงแท้ในชีวิตมนุษย์ว่า ไม่ว่าจะปิดบังความชั่วช้าอย่างยอดเยี่ยมวรุทธิ์เพียงใด สุดท้ายก็ตายอย่างอนาถ ไม่สามารถเอาชนะผู้มีคุณธรรมได้นั่นเอง

^๑ คุณธรรม ในภาษาไทยตรงกับภาษาอังกฤษ ๒ คำ คือ Virtue และ Merit มีความหมายว่า ความดีงาม เหมือนกัน แต่มีความหมายคนละทาง คือ Virtue เป็นความดีงามทางจิตภาพ (Mental) คือ ความดีงามในจิตใจ ซึ่งทำให้เคยชินกับการประพฤติดี ปฏิบัติดี ส่วน Merit เป็นความดีงามทางกายภาพ (Physical) คือ ความดีงามในความรู้ ทักษะ ความสามารถและความประพฤติ ทั้งสองคำ ต่างกันตรงที่ Virtue เป็นความดีงามที่อยู่ในใจคน ส่วน Merit เป็นความดีงามที่เป็นรูปธรรมเห็นได้ สัมผัสได้ด้วยตา คือ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความประพฤติ

เมื่อพื้นฐานของ “คนดี” ต้องมี “คุณธรรม” เป็นองค์ประกอบ ดังนั้น ในระบบการบริหารงานบุคคลที่ดี จึงต้องมีการกำหนด “ระบบคุณธรรม” หรือ Merit System ไว้เพื่อใช้ยึดถือความถูกต้องในการบริหารคนเช่นกัน ระบบคุณธรรมถือเป็นระบบที่ให้ความยุติธรรมในการบริหารงานบุคคลที่ดีที่สุด เพราะเป็นระบบที่ให้ความเสมอภาคในโอกาส ยึดหลักความรู้ความสามารถของคนทำงาน ให้ความมั่นคงในอาชีพ ไม่เอนเอียงไปตามอิทธิพลทางการเมือง ระบบคุณธรรม จึงตรงข้ามกับ “ระบบอุปถัมภ์” ที่ไม่ยึดความรู้และความประพฤติของคนในการรับ เลื่อน ลด ปลด ย้าย แต่จะยึด “ระบบพรรคพวก” เป็นหลัก และเมื่อพิจารณากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ก็ปรากฏว่า มีการบัญญัติเกี่ยวกับระบบคุณธรรม ไว้ในมาตรา ๔๒^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

หลายท่านเคยสงสัยว่า เหตุใดการดำเนินการทางวินัยบางเรื่องจึงล่าช้า และหลายท่านเห็นว่าความล่าช้า คือการไม่ให้ความเป็นธรรม ไม่ให้ความยุติธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา อุทธรณ์ก่อนทำผิดฉบับนี้สามารถตอบคำถามได้ว่า เหตุใดกระบวนการดำเนินการทางวินัยในบางเรื่องจึงล่าช้า

มูลเหตุของอุทธรณ์ก่อนทำผิดฉบับนี้ เกิดขึ้นจากมีบัตรสนเท่ห์ ขอให้ย้ายนายมีบุญออกจากตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ ค และหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมของข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานคุมประพฤติ ค เกี่ยวกับพฤติกรรม “หน้าไหว้หลังหลอกและปากหวานกันเปรี้ยว” สร้างความแตกแยกในสำนักงานของนายมีบุญ กรมคุมประพฤติ จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสืบสวนข้อเท็จจริง ในระหว่างการสืบสวน ปรากฏว่ามีนางสาวน้ำหวาน ได้ส่งหนังสือร้องเรียนความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของนายมีบุญเข้ามาอีก ๑ ฉบับ กรมคุมประพฤติพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงมีมูลเป็นความผิดวินัย จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ใน ๔ ข้อกล่าวหา ได้แก่ ข้อกล่าวหาที่ ๑ ขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการที่สำนักงานจังหวัด ข นายมีบุญ มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนางสาวน้ำหวาน ซึ่งเป็นน้องสาวของจำเลยในคดีอาญา และขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการที่สำนักงาน ค นายมีบุญ มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับผู้ใต้บังคับบัญชาและพี่สาวของผู้เสียหายในคดีอาญา ข้อกล่าวหาที่ ๒ ขณะปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ ค นายมีบุญได้ว่าจ้างนายมหาศาล รือถอนเสาวิทยุจากบริเวณศาลจังหวัด ไปติดตั้งบริเวณด้านหลังของสำนักงานคุมประพฤติ ค แห่งใหม่ โดยนายมีบุญได้จ่ายเงินให้นายมหาศาล เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท แต่กลับให้นายมหาศาลจัดทำเอกสารใบสำคัญรับเงิน

^๒ การรับบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคคล ความเสมอภาค ความเป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการ

(๑) การบริหารทรัพยากรบุคคล ต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพขององค์กรและลักษณะของงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

(๒) การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง และการให้ประโยชน์อื่นแก่ข้าราชการ ต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรม โดยพิจารณาจากผลงาน ศักยภาพ และความประพฤติ และจะนำความคิดเห็นทางการเมืองหรือสังกัดพรรคการเมืองมาประกอบการพิจารณามีได้

(๓) การดำเนินการทางวินัย ต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

(๔) การบริหารทรัพยากรบุคคลต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง

เป็นเงินจำนวน ๑๘,๕๐๐ บาท แล้วนำไปเสร็จรับเงินไปเบิกจ่ายจากทางราชการ โดยนำเงินส่วนเกินจำนวน ๖,๕๐๐ บาท ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ข้อกล่าวหาที่ ๓ ขณะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ ค ได้นำรถยนต์ส่วนบุคคลไปใช้ส่วนตัว ข้อกล่าวหาที่ ๔ ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความไม่เสมอภาค

คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่า นายมีบุญกระทำการตามที่ถูกกล่าวหา อันเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง กล่าวคือ มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับหญิงอื่นซึ่งไม่ใช่ภริยาของตนถึงสองคน คือ นางสาวน้ำหวานและนางสาวสุกญา ผู้เกี่ยวข้องในคดีสืบเสาะและพินิจ โดยอาศัยโอกาสที่เป็นข้าราชการ และมีส่วนเกี่ยวข้องกับคดี โดยเฉพาะรายนางสาวน้ำหวานนั้น นายมีบุญได้หลอกลวงว่าตนเองเลิกร้างกับภริยา มีภาระค่าใช้จ่ายจำนวนมาก และพูดจาให้ความหวังกับนางสาวน้ำหวานว่าจะสร้างครอบครัวร่วมกัน นายมีบุญ พูดจายกย่องตัวเองว่าทำงานเก่ง เป็นที่ไว้วางใจของผู้บังคับบัญชา ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสำนักงาน ก่อนเพื่อนรุ่นเดียวกัน ในอนาคตหากนายมีบุญสอบผ่านเนติบัณฑิต นายมีบุญก็จะเป็นอัยการและผู้พิพากษา และนางสาวน้ำหวานก็จะได้เป็นคุณนาย ประกอบกับนายมีบุญเป็นคนพูดจาดี สุภาพเรียบร้อย จึงทำให้นางสาวน้ำหวานเกิดความมั่นใจ และให้นายมีบุญยืมเงินเป็นค่าใช้จ่ายจำนวนมากเป็นเวลาหลายปี แต่ไม่ปรากฏว่า มีการคืนเงินที่ยืมไปให้แต่อย่างใด การกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อตัวนายมีบุญและตำแหน่งหน้าที่ราชการของนายมีบุญซึ่งเป็นถึงผู้อำนวยการสำนักงาน โดยอาศัยโอกาสที่เป็นข้าราชการและมีส่วนเกี่ยวข้องกับคดี ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของกรมคุมประพฤติ นอกจากนี้ยังมีพฤติการณ์ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ โดยไม่ประทับตราจ่ายเงินและไม่ลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายเงิน พร้อมลงวันเดือนปี และชื่อผู้จ่ายเงินด้วยตัวบรรจงให้แก่นายมหาศาล ผู้รับจ้างรื้อถอนและติดตั้งเสาวิทยุสื่อสาร ไม่ออกใบสำคัญรับเงินให้แก่นายหมผู้รับจ้างทำฐานเสาวิทยุสื่อสาร รวมทั้งนำรถส่วนบุคคลไปใช้ส่วนตัว^๓ ตลอดจนประพฤติตนไม่สุภาพเรียบร้อย คณะกรรมการสอบสวนจึงให้ลงโทษลดขั้นเงินเดือนนายมีบุญ จำนวน ๑ ขั้น

ในชั้นการพิจารณาของ อ.ก.พ.กรมคุมประพฤติ เห็นชอบตามข้อกล่าวหาที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ส่วนข้อกล่าวหาที่ ๑ เห็นว่านายมีบุญได้อาศัยการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานแก้ไขฟื้นฟู สำนักงานคุมประพฤติ ก และตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ ค ซึ่งสามารถให้คุณให้โทษในคดีที่เกี่ยวข้อง เข้าไปมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนางสาวน้ำหวาน และนางสาวสุกญา ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องในคดีสืบเสาะและพินิจถึงสองคน โดยมีพฤติการณ์หลอกลวงนางสาวน้ำหวานว่าเลิกร้างกับภริยาแล้ว และจะใช้ชีวิตครอบครัวร่วมกับนางสาวน้ำหวาน จนทำให้นางสาวน้ำหวานหลงเชื่อให้นายมีบุญยืมเงินเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้การที่นายมีบุญดำรงตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานแก้ไขฟื้นฟูและผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ สมควรประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมตามจรรยาบรรณของพนักงานคุมประพฤตินิ่งกว่าพนักงานคุมประพฤติทั่วไป แต่กลับใช้สถานภาพของการเป็นเจ้าของหน้าที่แสวงหาโอกาสเพื่อมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับผู้เกี่ยวข้องในคดี อีกทั้งยังมีพฤติกรรมหลอกลวงเพื่อขอยืมเงินในกรณีดังกล่าว ทำให้มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ

^๓ แนวทางการลงโทษกรณี ผู้อำนวยการสำนักงานนำรถหลวงไปใช้ส่วนตัว ในปัจจุบัน เป็นความผิดวินัยร้ายแรง สถานโทษ ไล่ออกจากราชการ และเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มีโทษจำคุก โปรดอ่านรายละเอียดในอุทธรณ์ก่อนทำผิดฉบับที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

ของประชาชนทั่วไปที่มีต่อกรมคุมประพฤติ ซึ่งเป็นสถาบันหลักในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด กรณีจึงเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง แต่เนื่องจากนายมีบุญรับราชการมาเป็นเวลานาน เป็นผู้มีความสามารถด้านงานกิจกรรมชุมชน ผลการปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับจากอาสาสมัครคุมประพฤติ อ.ก.พ. กรมคุมประพฤติจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ลงโทษปลดนายมีบุญออกจากราชการ กรมคุมประพฤติจึงมีคำสั่งลงโทษปลดนายมีบุญออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.พ. กรมคุมประพฤติดังกล่าว

นายมีบุญอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ก.พ. แต่ยังไม่ทราบผลการพิจารณา จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของอธิบดีกรมคุมประพฤติที่ลงโทษปลดนายมีบุญออกจากราชการ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาเนื่องจากนายมีบุญมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำมาคดีมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ แต่เมื่อนายมีบุญยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้รับคำฟ้องของนายมีบุญไว้พิจารณา

ศาลปกครองชั้นต้น วินิจฉัยว่า การดำเนินการทางวินัยแก่นายมีบุญได้ดำเนินการตามรูปแบบขั้นตอน วิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแล้ว และคำฟ้องของผู้อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น **จึงให้ยกฟ้อง**

นายมีบุญอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาคำให้การของนายมีบุญ ผู้ฟ้องคดี และอธิบดีกรมคุมประพฤติ ผู้ถูกฟ้องคดี ๑ นายกรัฐมนตรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากรายงานการสอบสวน รับฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติว่า นายมีบุญรู้จักกับนางสาวน้ำหวานจากการทำหน้าที่สอบปากคำนางสาวน้ำหวาน นางสาวจำเลยในคดีสืบเสาะที่สำนักงานคุมประพฤติ ก ต่อมานายมีบุญย้ายไปปฏิบัติหน้าที่สำนักงานคุมประพฤติ ข นางสาวน้ำหวานเดินทางไปพบนายมีบุญที่สำนักงานคุมประพฤติ ข เพื่อปรึกษาเกี่ยวกับธุรกิจที่นางสาวน้ำหวานทำอยู่ และชักชวนนายมีบุญมาทำงานด้วย โดยมอบหมายให้นายมีบุญทำหน้าที่เก็บเงินค่าเช่าพื้นที่จากผู้เช่าในวันเสาร์อาทิตย์ ให้ค่าจ้างวันละ ๑,๐๐๐ บาทนายมีบุญตกลงทำงานกับนางสาวน้ำหวานและได้มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนางสาวน้ำหวาน ในระหว่างนี้ นายมีบุญหยิบยืมเงินนางสาวน้ำหวานเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว ค่าลงทะเบียนและหนังสือเรียนเนติบัณฑิต ค่าซื้อโทรศัพท์เคลื่อนที่ ค่าซ่อมรถยนต์ ค่าผ่อนบ้าน ค่าเทอมบุตร ค่าภาษีสังคมต่างๆ งานศพ งานแต่ง งานกาชาดที่จังหวัดจัดขึ้น รวมถึงซื้อสร้อยคอทองคำใส่เพื่อไม่ให้อายลูกน้อง แม้นายมีบุญจะปฏิเสธว่าไม่ได้มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนางสาวน้ำหวาน และไม่เคยหยิบยืมเงินหรือหลอกหลวงนางสาวน้ำหวาน เงินที่นางสาวน้ำหวานโอนให้เป็นค่าจ้างจากการทำงานก็ตาม แต่เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์ประกอบกับหลักฐานการโอนเงิน และสมุดบันทึกที่นางสาวน้ำหวานจดบันทึกการให้ยืมเงินซึ่งไม่ใช่หลักฐานที่เสกสรรปั้นแต่งขึ้นใหม่แล้ว สามารถเชื่อมโยงให้เห็นว่านายมีบุญยืมเงินจากนางสาวน้ำหวานแล้วไม่คืนจริง ส่วนประเด็นว่านางสาวน้ำหวานกับนายมีบุญมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกันหรือไม่ แม้เรื่องนี้ไม่มีพยานรู้เห็นเหตุการณ์ นอกจากนางสาวน้ำหวาน แต่เมื่อพิเคราะห์ถึงข้อเท็จจริงในเรื่องที่มีการร้องเรียน ก็เป็นที่คาดหมายกันว่า หากไม่ใช่เรื่องจริง นางสาวน้ำหวานก็คงไม่เปิดเผยข้อเท็จจริงเรื่องนี้ เพราะทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง คำอุทธรณ์ของนายมีบุญประเด็นนี้จึงฟังไม่ขึ้น

ส่วนกรณีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวของนายมีบุญกับนางสาวสุกญา ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังจากนายมีบุญย้ายจากสำนักงานคุมประพฤติ ข ไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ ค และตีตัวออกห่างจากนางสาวน้ำหวาน ไปมีความสัมพันธ์กับนางสาวสุกญา แม้นางสาวสุกญาจะปฏิเสธว่าไม่เคยมีสัมพันธ์กับนายมีบุญ แต่พยานบุคคลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคุมประพฤติ ค ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า นายมีบุญเคยพานางสาวสุกญามาร่วมงานเลี้ยงของสำนักงานและแนะนำนางสาวสุกญาให้ผู้ร่วมงานเลี้ยงทราบว่า “นี่แม่บ้านผม จะหัดให้รู้จัก เสริฟเหล้า รับแขก” และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จะพบเห็นรถจักรยานยนต์ ยี่ห้อ ฮอนด้า โนวา สีดำ ซึ่งเป็นของนางสาวสุกญาจอดอยู่ที่บ้านพักของนายมีบุญในเวลาหลังเลิกงาน อีกทั้งยังเคยเห็นนางสาวสุกญาขึ้นรถจักรยานยนต์ของตนออกจากบ้านพักของนายมีบุญในตอนเช้าเป็นประจำ โดยนางสาวสุกญาจะแต่งกายด้วยเครื่องแบบสีเหลือง ซึ่งเป็นชุดของผู้ช่วยพยาบาล โรงพยาบาลประจำอำเภอ ทั้งภารโรงของสำนักงานให้ถ้อยคำว่า นายมีบุญเคยใช้พยานไปเก็บเสื้อผ้าที่บ้านพักของนายมีบุญที่หมู่บ้านออมเงิน ซึ่งเป็นเวลาที่นายมีบุญออกไปทำงานแล้ว พยานเข้าไปในบ้านและเห็นชุดเครื่องแบบสีเหลืองแขวนอยู่ เสื้อชั้นในของผู้หญิง รวมทั้งผ้าถุง และได้ยินเสียงคนอาบน้ำ แต่ไม่ทราบว่าเป็นผู้ใด เมื่อมองออกไปภายนอก ก็พบรถจักรยานยนต์ ยี่ห้อ ฮอนด้า โนวา สีดำของนางสาวสุกญาจอดอยู่ จึงทราบว่าผู้ที่อาบน้ำอยู่คือนางสาวสุกญา นอกจากนี้ นายมีบุญยังเคยใช้ให้พยานไปสร้างกรงนกที่บ้านพักของนายมีบุญ พยานยังเคยพูดกับนายมีบุญว่า “จะให้ผมทำกรงซึ่งนกที่เป็นนกหรือเป็นคน” (สุกญาแปลว่านก) นายมีบุญยิ้มโดยไม่ได้พูดตอบพยาน สอดคล้องกับถ้อยคำพยานเพื่อนบ้านที่อยู่ติดกับบ้านพักของนายมีบุญ ซึ่งให้ถ้อยคำว่า ภริยานายมีบุญเคยมาที่บ้านพักของนายมีบุญที่หมู่บ้านออมเงิน พยานเพื่อนบ้านได้ยินเสียงภริยานายมีบุญกับนายมีบุญทะเลาะกัน ภริยานายมีบุญพูดว่า “ฉันไม่เคยใช้แบบนี้” ขณะนั้นพยานเพื่อนบ้านไม่ทราบว่า “แบบนี้” หมายถึง สิ่งของใด แต่วันรุ่งขึ้น พยานเพื่อนบ้าน เห็นหวีปักอยู่ที่ต้นกล้วย จึงทราบว่า นายมีบุญและภริยาทะเลาะกันแล้วเกิดการเขวียงหวี่ไปปักที่ต้นกล้วย พยานจึงทราบว่าที่ภริยานายมีบุญพูดว่า “ฉันไม่เคยใช้แบบนี้” ก็คือ หวีนั่นเอง นอกจากนี้พยานเพื่อนบ้านยังพบเห็นนางสาวสุกญาขับขี่รถจักรยานยนต์มาหานายมีบุญที่บ้านพักในเวลากลางคืน และในเวลาเช้าก็ออกไปซื้ออาหารมาที่บ้านของนายมีบุญ เมื่อพิจารณาจากพฤติการณ์และการกระทำของนายมีบุญกับนางสาวสุกญา ประกอบหลักฐานอื่น แสดงให้เห็นว่านางสาวสุกญาและนายมีบุญอยู่ที่บ้านพักของนายมีบุญในลักษณะเปิดเผยต่อบุคคลอื่น รวมทั้งในสถานที่อื่นในลักษณะที่ทำให้บุคคลอื่นเข้าใจได้ว่าเสมือนเป็นภริยาของนายมีบุญ จึงเชื่อว่านายมีบุญและนางสาวสุกญามีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกันจริง ดังนั้น การที่อธิบดีกรมคุมประพฤติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงโทษปลดนายมีบุญออกจากราชการ จึงชอบแล้ว

ส่วนที่นายมีบุญอุทธรณ์ว่า หลังจากคณะกรรมการสอบสวน ได้สอบปากคำนางสาวน้ำหวานเพิ่มเติมแล้ว คณะกรรมการสอบสวนไม่เปิดโอกาสให้นายมีบุญ ทักล้างถ้อยคำในส่วนดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสอบสวน ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า นายมีบุญถูกกล่าวหาว่ามีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับน้องสาวของจำเลย ในคดีสืบเสาะและกบฏคดีของผู้เสียหายในคดีที่ตนรับผิดชอบ หาใช่กรณีถูกกล่าวหาว่านำความลับของราชการไปเปิดเผยกับบุคคลภายนอก การที่นางสาวน้ำหวานให้ถ้อยคำเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสอบสวน ว่านายมีบุญนำสำนวนคดีสืบเสาะของพี่ชายนางสาวน้ำหวานไปให้นางสาวน้ำหวานและทนายความตรวจดูที่โรงแรมนั้น แม้การให้ถ้อยคำเพิ่มเติมดังกล่าวจะเป็นการใส่ร้ายนายมีบุญตามที่นายมีบุญกล่าวอ้างก็ตาม แต่เมื่อพิเคราะห์ข้อความประกอบกับข้อกล่าวหาแล้ว ก็ยังไม่อาจที่จะรับฟังได้ว่าการไม่แจ้งข้อกล่าวหาดังกล่าว จะทำให้นายมีบุญเสียเปรียบ

ในการแก้ข้อกล่าวหาหรือต่อสู้คดี ประกอบกับในการสั่งลงโทษนายมีบุญ คณะกรรมการสอบสวนมิได้หยาบกระด้นดังกล่าวน่าจะวินิจฉัยให้เป็นผลร้ายแก่นายมีบุญแต่อย่างใด อุทธรณ์ของนายมีบุญฟังไม่ขึ้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วย

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า กว่าที่การดำเนินการทางวินัยในแต่ละเรื่องจะสิ้นสุดลง ต้องผ่านกระบวนการพิสูจน์ด้วยความละเอียดรอบคอบ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยุติธรรม และเป็นธรรมแก่ผู้ถูกดำเนินการทางวินัยอย่างถึงที่สุด ผู้มีหน้าที่ดำเนินการทางวินัยและหน่วยงานที่ทำหน้าที่พิจารณาความผิดและโทษ จึงเปิดโอกาสให้ผู้ถูกดำเนินการทางวินัยได้ต่อสู้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาอย่างเต็มที่ และในขณะเดียวกัน ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการทางวินัยก็ต้องแสวงหาพยานหลักฐาน รวบรวมข้อเท็จจริงจากพยานที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งในบางคดีเป็นไปด้วยความยากลำบาก เพื่อให้การพิจารณาความผิดและโทษ ถูกต้องเหมาะสม อันจะเป็นหลักประกันความเป็นธรรมให้แก่ผู้ถูกดำเนินการทางวินัยมั่นใจได้ว่า กระบวนการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ถูกดำเนินการทางวินัยจะเป็นไปตามระบบคุณธรรม ด้วยความยุติธรรมและปราศจากอคติ ซึ่งนอกจากจะเป็นการให้ความเป็นธรรม ความยุติธรรมแก่ผู้ถูกดำเนินการทางวินัยแล้ว ก็ยังเป็นการให้ความเป็นธรรมแก่ฝ่ายผู้ร้องหรือผู้เสียหายในคดีเช่นกัน ด้วยรักจากใจกลุ่มวินัย เพราะรักจึงบอก บอกก่อนที่ใครบางคนจะทำผิด แล้วพบกับอุทธรณ์ก่อนทำผิดในโอกาสต่อไป

จัดทำโดย : กลุ่มวินัย กองบริหารทรัพยากรบุคคล กรมคุมประพฤติ
นางสาวปิยพร ภารศิลป์ นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายกฤษฎา กนกกุลชัย พนักงานคุมประพฤติปฏิบัติการ
นายเกียรติ เอียดตรง นิติกรปฏิบัติการ